

E.U. de Enfermería (Povisa)

(*)ESTRUCTURAS

(*)

La **ESCUELA DE ENFERMERIA POVISA**, adscrita a la **Universidad de Vigo**, se encuentra ubicada dentro del Centro de Estudios Povisa, cuya superficie de aproximadamente 2.300 m², se distribuye en las cuatro plantas que componen la estructura del Centro.

<?xml:namespace prefix = "o" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

1. DISTRIBUCION POR PLANTAS

q **PLANTA SOTANO DEL EDIFICIO:**

- o Seis aulas polivalentes con capacidad para 24 alumnos.
- o Un aula con capacidad para 72 alumnos.

Estas aulas están preparadas para la realización de trabajos de grupos o individuales con una capacidad de 8 componentes por mesa de trabajo.

Cada uno de los puestos tiene asignado un ordenador para que los estudiantes realicen búsquedas a través de Internet para obtener la Bibliografía necesaria para la realización de los trabajos asignados.

q **PLANTA BAJA DEL EDIFICIO:**

- o Un aula polivalente de 85,45 m² con capacidad para 70 personas.
- o Aula informática con capacidad para 20 personas, dotadas de 20 ordenadores. interconectados con el profesor-tutor.
- o Conexión directa y Wifi a Internet
- o Encerado
- o Pantalla de proyección
- o Impresora
- o Biblioteca de 56,54 m² con aforo para 28 personas.
- o Despacho de dirección de 13,96 m², con mesa de despacho, mesa de reuniones, cuatro sillas
- o Sala de profesores de 60,29 m², con cuatro mesas de despacho, una mesa de juntas con capacidad para doce personas, sillas, ordenadores y mobiliario oficina.
- o Despacho Subdirección de 13,85 m².
- o Secretaria de 20,92 m².

q **PRIMERA PLANTA:**

4 aulas distribuidas de la siguiente forma :

- o Un aula de 59,75 m2
- o Un aula de 59,60 m2
- o Un aula de 60 m2
- o Un aula de 125,23 m2

q **SEGUNDA PLANTA:**

3 aulas distribuidas de la siguiente forma:

- o Un aula de 120,30 m2
- o Un aula de 60,18 m2
- o Un aula de 113,18 m2
- o Un laboratorio con capacidad para 20 personas.

q **SERVICIOS HIGIENICOS** (detallando el número):

PLANTA BAJA DEL EDIFICIO:

q Tres, uno de ellos preparado para minusvalidos de 6,30 m2, separados por una zona de aislamiento de 5,34 m2.

PRIMERA PLANTA:

q Tres, uno de ellos preparado para minusvalidos de 7,32 m2, separados por una zona de aislamiento de 3,31 m2.

SEGUNDA PLANTA:

q Tres, uno de ellos preparado para minusvalidos de 7,32 m2, separados por una zona de aislamiento de 3,31 m2.

Cada una de las aulas está destinada a la formación teórico-práctica de nuestros estudiantes ,conteniendo los recursos suficientes para la impartición de las mismas:

q **MATERIAL DE USO DOCENTE:**

- § Encerado
- § Rotafolios
- § Mesa y silla para formador

§ Mesas y sillas para alumnos

§ Cañón multimedia

§ Proyector de diapositivas

§ Proyector de transparencias

§ Pantalla de proyección

§ TV y DVD

§ **Conexión Wifi a Internet**

(*)NORMATIVA

(*)

La ESCUELA DE ENFERMERÍA POVISA, como Escuela **adscrita** a la UNIVERSIDAD DE VIGO, se rige por las Normativas de carácter general aplicadas a todas las Universidades y las de carácter propio según la UNIVERSIDAD DE VIGO.

CARACTER GENERAL :

- 1.- Real Decreto 1791/2010, de 30 de diciembre, por el que se aprueba el Estatuto del Estudiante Universitario.
- 2.- Real Decreto 1707/2011, de 18 de Noviembre, por el que se regulan las prácticas académicas externas de los estudiantes universitarios.
- 3.- ORDE do 6 de xuño de 2012 que modifica a Orde do 20 de marzo de 2012, que desenvolve o Decreto 222/2011, do 2 de decembro, polo que se regulan as ensinanzas universitarias oficiais no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

UNIVERSIDAD DE VIGO

- 1.- Decreto 7/2010, do 14 de xaneiro, polo que se aproban os estatutos da Universidade de Vigo.
- 2.- Normativa sobre la estructura y organización académica de los planes de estudio aprobada por la Xunta de Gobierno el 13 de setembro de 1999.
- 3.- Normas de Gestión académica para titulaciones de GRADO reguladas por el RD 1393/2007.
- 4.- Reglamento Estudiantes UNIVERSIDAD DE VIGO.
- 5.- Normativa pola que se regulan os contratos □ programa coas escolas e facultades da Universidade de Vigo.
- 6.- Requisitos de acceso por parte de los estudiantes. Real Decreto 1393/2007 .

OTRAS NORMATIVAS RELACIONADAS CON EL TITULO.

- 1.- Real Decreto 1393/2007, Ley 4/2005, de 18 de febrero, para la igualdad de mujeres y hombres.
- 2.- Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad.
- 3.- Ley 27/2005, de 30 de noviembre, de fomento de la educación y la cultura de la paz.
- 4.- Reglamento regimen interno ESCUELA ENFERMERIA POVISA. Ley orgánica 6/2001, de Universidades, modificada por la Ley 4/2007 y el Reglamento de Centros Adscritos de la Universidad de Vigo aprobado en el Claustro Universitario del 20 de Diciembre de 2007.

(*)LOCALIZACIÓN

(*)

La ESCUELA UNIVERSITARIA DE ENFERMERIA POVISA está ubicada en la calle Romil nº 75/77 en la ciudad de Vigo.

Su situación permite la cercanía con los distintos centros donde se realizan las prácticas clínicas de nuestros estudiantes.

Además de estar situada cerca de grandes Centros comerciales y de paradas de autobús para poder desplazarse sin dificultad por toda la ciudad de Vigo.

El siguiente enlace os lleva a la empresa encargada del transporte urbano en la ciudad, indicando paradas, horarios y líneas.

<http://rutas.vitrassa.es/>

(*)PRESENTACIÓN

(*)

La Escuela Universitaria de Enfermería de POVISA, **adscrita** a la Universidad de Vigo, nació oficialmente en el año 1991 bajo el patronazgo del HOSPITAL POVISA con la idea de desarrollar una función docente que consideraba adecuada y beneficiosa para un HOSPITAL de sus características, formando profesionales de Enfermería que cuando terminaran sus estudios, pudieran pasar a formar parte de la División de Enfermería del hospital.

Nuestra Escuela se rige por la Legislación Universitaria vigente, y por tanto, el Plan de Estudios está homologado y compartido por las otras E.U.E. adscritas a la Universidad de Vigo, la cual emite el título de Grado en Enfermería, lo que nos permite una comunicación fluida y facilita la posibilidad de traslados de estudiantes entre las Escuelas que en su momento pudieran surgir.

Las clases teóricas se imparten en las instalaciones en la calle Romil 75-77 y las materias de Prácticas Clínicas se realizan en los distintos Departamentos, Servicios y Laboratorios del Hospital Povisa, así como en Hospitales de la red pública y privada, y Centros de Atención Primaria. Además la Escuela tiene un convenio de colaboración entre Residencias de Mayores tanto públicas como privadas, Servicios médicos de empresas y la propia Escuela.

Grado en Enfermería

Asignaturas

Curso 1

Código	Nombre	Cuatrimestre	Cr.totales
V53G140V01101	Anatomía humana: Anatomía humana	1c	9
V53G140V01102	Psicología: Psicología	1c	9
V53G140V01103	Bioquímica: Bioquímica	1c	6
V53G140V01104	Enfermería comunitaria I	1c	6
V53G140V01105	Fisiología: Fisiología	2c	9
V53G140V01106	Estadística: Estadística	2c	6
V53G140V01107	Fundamentos de enfermería	2c	9
V53G140V01108	Idioma moderno: Inglés técnico	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Anatomía humana: Anatomía humana				
Asignatura	Anatomía humana: Anatomía humana			
Código	V53G140V01101			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	9	FB	1	1c
Lengua Impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Antón Badiola, Jesús María			
Profesorado	Antón Badiola, Jesús María
Larrauri Puebla, Pedro
Pesqueira Santiago, Daniel			
Correo-e	ianton@povisa.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descripción general	Descríbese a anatomía macro e microscópica normal do corpo humano, para que os alumnos poidan recoñecer as súas alteracións, con especial interese na anatomía funcional, de forma que integrando este coñecemento coa Fisioloxía e a Bioquímica, os alumnos poidan recoñecer as diferentes maneiras de enfermarse e posteriormente as enfermidades derivadas destas.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer e identificar a estrutura e funcións do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.
A28	Coñecer as alteracións da saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
A29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
A42	Identificar as modificacións estruturais, funcionais, psicolóxicas e de formas de vida asociadas ao proceso de envellecer.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer e identificar a estrutura e funcións do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.	A1
Identificar as modificacións estruturais, funcionais, psicolóxicas e de formas de vida asociadas ao proceso de envellecer.	A42
Coñecer as alteracións da saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.	A28
Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.	A29

Contidos

Tema	
1 Xeneralidades	Xeneralidades de anatomía. A Anatomía. Terminoloxía anatómica. Posición anatómica. Termos de relación, comparación e movementos. Planos anatómicos. Cavidades orgánicas. Órganos, aparatos e sistemas.
2 Embrioloxía	Conceptos xerais de xenética. Estrutura dos cromosomas. Gametoxénese. Meiose. Fecundación. Segmentación implantación e aniñamento. Membranas fetais e placenta. Funcións da placenta. O cordón umbilical. Follas blastodérmicas. Derivados da endoderma, mesoderma e ectoderma. O embrión e o feto: organización xeral.
3 A célula	O núcleo celular: estrutura, os seus compoñentes e as súas funcións. A membrana celular: estrutura, os seus compoñentes e as súas funcións. O citoplasma e os seus órganos: estrutura, e funcións. A división celular.
4 Os tecidos	Concepto. A célula epitelial e o tecido epitelial: tipos, características, localización e funcións. A pel. As células do tecido conxuntivo. O tecido conxuntivo: tipos, características, localización e funcións. Os tecidos de soporte: óso e cartilaxe: características, localización e funcións. A célula muscular e o tecido muscular: características, localización e funcións. As células do tecido nervioso, e o tecido nervioso: características, localización e funcións. A substancia gris e a substancia branca.

5 Sostén e movemento: Osteoloxía, Artroloxía, e Mioloxía	Osteoloxía do esqueleto áxil, Osteoloxía do esqueleto apendicular, Artroloxía e Mioloxía.
6 Sistema nervioso	Organización: sistema nervioso central e periférico. Órganos do sistema nervioso central: organización anatómica e localización; as súas estruturas e os seus compoñentes; as súas funcións. Órganos do sistema nervioso periférico: organización anatómica e localización; as súas estruturas e os seus compoñentes; as súas funcións. Vías nerviosas do sistema nervioso central e nervios periféricos (craniais e raquídeos), sensitivos e motores máis importantes. Plexos nerviosos. Sistema nervioso autónomo ou vexetativo. Os reflexos: concepto, clasificación e características dos reflexos máis importantes. Meninxes e líquido cefalorraquídeo.
7 Órganos dos sentidos	Órgano da visión: O globo ocular e estruturas que os compoñen. Musculatura extrínseca do ollo. Glándulas lacrimais e elementos accesorios do ollo. Órgano da audición: O oído externo, medio e interno: localización e límites destes, estruturas que os compoñen e a súa organización. A trompa de Eustaquio e as celas mastoides. Órgano do olfacto. Órgano do gusto. A pel e os seus órganos sensoriais.
8 Órganos endócrinos	Organización do sistema endócrino. Localización e características anatómicas das glándulas endócrinas. Anatomía do eixo hipotálamo hipofisario.
9 Órganos hemato linfoides	Órganos hematopoéticos (medula ósea hematopoética). Órganos linfoides (anel de Waldeyer, engano, ganglios linfáticos, bazo, sistema MALT).
10 Anxioloxía	Anatomía do corazón. Anatomía do sistema circulatorio. Organización do sistema cardiocirculatorio.
11 Aparato respiratorio	Vías respiratorias superiores (nariz, farinxe, larinxe). Vías respiratorias inferiores (traquea e bronquios principais). Pulmón e pleura.
12 Mediastino	Concepto, localización e límites. Estruturas que contén.
13 Aparato dixestivo	A boca e as glándulas salivares, farinxe. Esófago. Estómago. Intestino delgado e groso. Fígado, vesícula biliar e páncreas.
14 O peritoneo	Concepto, localización e límites. Estruturas que contén.
15 Sistema urinario	Anatomía dos principais órganos (riles, uréteres, vexiga, uretra). Organización do sistema urinario.
16 Sistema reprodutor (aparato xenital)	Órganos reprodutores masculinos (próstata, vesículas seminais, testículos, pene). Organización do sistema reprodutor masculino e vía seminal. Órganos reprodutores femininos (vulva, vaxina, útero, ovarios, trompas de Falopio). Organización do sistema reprodutor feminino.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introdutorias	2	0	2
Sesión maxistral	75	90	165
Titoría en grupo	3	6	9
Traballos de aula	10	20	30
Presentacións/exposicións	1	9	10
Probas de tipo test	8	0	8
Traballos e proxectos	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado ao seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Mediante calendario de tutorías personalizadas programado ao comezo do curso, petición persoal do alumno, por indicación do profesor, por teléfono ou correo electrónico, o profesor atenderá individualmente ao alumno para resolver as súas dúbidas
Presentacións/exposicións	Mediante calendario de tutorías personalizadas programado ao comezo do curso, petición persoal do alumno, por indicación do profesor, por teléfono ou correo electrónico, o profesor atenderá individualmente ao alumno para resolver as súas dúbidas
Tutoría en grupo	Mediante calendario de tutorías personalizadas programado ao comezo do curso, petición persoal do alumno, por indicación do profesor, por teléfono ou correo electrónico, o profesor atenderá individualmente ao alumno para resolver as súas dúbidas

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Presentacións/exposicións	Exposición de traballos en grupo para toda a clase, segundo calendario previamente establecido.	10
Probas de tipo test	Realización de probas con preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...).	90

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información

Tortora Grabovsky, Principios de anatomía y fisiología , 9ª edición,
B. Escuredo, Estructura y Función del Cuerpo Humano , 2ª edición,
GARY A. THIBODEAU, KEVIN T. PATTON, ANATOMÍA Y FISIOLÓGÍA , 6ª edición,
EDITORIAL MASSON, ANATOMÍA - FISIOLÓGÍA (I Y II) ,
PEDRO GABRIEL MARTIN VILLAMOR, JOSÉ MARÍA SOTO ESTEBAN, ENFERMERÍA . ANATOMO-FISIOLÓGÍA (TOMOS I Y II) . SERIE DE MANUALES DE ENFERMERÍA,
DR. POSEL Y DR. SCHULTE, ANATOMÍA. HISTOLOGÍA. EMBRIOLOGÍA. SOBOTTA MINI ,
DR. LIPPERT, ANATOMÍA. ESTRUCTURA Y MORFOLOGÍA DEL CUERPO HUMANO ,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Enfermería clínica I/V53G140V01204
Introducción á enfermaría clínica/V53G140V01201

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Bioquímica: Bioquímica/V53G140V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psicología: Psicología				
Asignatura	Psicología:
Psicología			
Código	V53G140V01102			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS
9	Selección
FB	Curso
1	Cuatrimestre
1c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Suárez González, Vicente			
Profesorado	Suárez González, Vicente			
Correo-e	vicentesuarezgonzalez@hotmail.co			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descripción general				

Competencias de titulación

Código	
A10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións da saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións axeitadas para proporcionarles axuda nesas situacións.
A11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e a familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
A12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
A14	Cóñecer e identificar os problemas psicolóxicos e físicos derivados da violencia de xénero para capacitar ao estudante na prevención, a detección precoz, a asistencia e a rehabilitación das vítimas desta forma de violencia.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
A10 Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións da saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións axeitadas para proporcionarles axuda nesas situacións.	A10
A11 Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e a familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.	A11
A12 Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.	A12
A14 Cóñecer e identificar os problemas psicolóxicos e físicos derivados da violencia de xénero para capacitar ao estudante na prevención, a detección precoz, a asistencia e a rehabilitación das vítimas desta forma de violencia.	A14

Contidos

Tema	
1.- Introducción a psicología	Principais escolas de psicología. A psicología no entorno da enfermía.
2.- Pensamento, linguaxe e procesos básicos de adaptación.	O proceso de pensamento. Linguaxe. Memoria. Atención. Inteligencia. Os test como ferramenta de medida.
3.- Procesos básicos de activación	Motivación. Afectividade. Conducta sexual.
4.- Personalidade	Concepto. Principais teorías. Estudo da personalidade. Trastornos da personalidade.
5.- Aprendizaxe	Tipos de aprendizaxe. Estratexias. Aprendizaxe e habilidades sociais.
6.- Psicología evolutiva	Conceptos básicos. Principais autores. Etapas.
7.- Adolescencia	Adolescencia riscos. Trastornos da alimentación. Adolescencia e outras alteracións.
8.- Idade adulta	Estres
9.- Vellez	Demencia, depresión e outras patoloxías.
10.- A enfermidade é o seu impacto psicolóxico	Representación mental da enfermidade. Enfermidade crónica e aguda. Estratexias de afrontamento. Papel de enfermía no abordaxe do paciente.
11.- Hospitalización é o seu impacto psicolóxico	O hospital como escenario ameazante. A ansiedade do paciente. Actuación de enfermía.

12.- Intervención de enfermería desde a perspectiva psicolóxica ante distintos tipos de pacientes.	Paciente cirúrxico, oncolóxico, depresivo, terminal e outros. Estratexias de intervención. Activación dos principais recursos do paciente.
13.- A comunicación e as habilidades sociais.	Conceptos básicos. Tipos. Estilos. Barreiras. Asertividade. Escoita Activa. Linguaxe non verbal.
14.- Técnicas de relaxación	Relaxación progresiva de Jacobson. Método de Schultz
15.- Dinámica de grupos	Principales técnicas
16.- Psicoterapia	Terapia Cognitiva. Gestalt. Terapia de Conducta. Psicoanálise.
17.- Apoyo psicoemocional a o paciente e a sua familia.	A relación de a xuda. Casos de abuso, acoso, violencia de xénero, violencia familiar. Implicación emocional do persoal de enfermería e prevención das consecuencias negativas para a sua saúde.
18.- Cuidados ao cuidador	Autoestima. Manexo do estrés. Prevención de Burnout. Intelixencia emocional. Liderado.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	1	0	1
Sesión maxistral	75	75	150
Tutoría en grupo	4	8	12
Estudo de casos/análises de situacións	8	16	24
Traballos tutelados	8	16	24
Presentacións/exposicións	1	2	3
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3
Traballos e proxectos	4	4	8

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Traballos tutelados	Elaborase un documento sobre a temática da materia, recollendo información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, síntesis, ...
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Tutoría en grupo	Nas tutorías, en entrevistas a petición do alumno, por correo electrónico e/ou chamada de teléfono atenderanse as necesidades do alumno.
Presentacións/exposicións	Nas tutorías, en entrevistas a petición do alumno, por correo electrónico e/ou chamada de teléfono atenderanse as necesidades do alumno.
Pruebas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	
Traballos e proxectos	

Avaliación

	Descrición	Calificación
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe	10
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo	10

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O alumno deberá responder a exercicios nos que aportará unha visión ampla do tema solicitado, nun tempo determinado, relacionando conceptos, extrapolando aplicacións, etc	50
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	30

Otros comentarios sobre la Evaluación

os alumnos que non esten designados para expor, a súa cualificación en traballos e proxectos sera 40%

Bibliografía. Fontes de información

Llor B, Abad M.A., García M. y Nieto J., **Ciencias Psicosociales Aplicadas a la Salud**, Interamericana,
Amigo Vázquez I. y otros, **Manual de Psicología de la Salud**, Pirámide,
Morrison V., Bennett P., **Psicología de la salud**, Pearson Prentice Hall,
Morris C.G. y Maisto A.A., **Psicología**, Pearson,
Nieto Munuerra J., Abad MATEO M.A., Eteban Albert M. y Tejerina Arreal, **Psicología para Ciencias de la Salud**, Síntesis,
Colegio Oficial de Psicólogos, www.cop.es,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Enfermería xeriátrica e coidados paliativos/V53G140V01304

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Bioquímica: Bioquímica/V53G140V01103

Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Bioquímica: Bioquímica				
Asignatura	Bioquímica:
Bioquímica			
Código	V53G140V01103			
Titulación	Grao en
Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS
6	Selección
FB	Curso
1	Cuatrimestre
1c
Lengua				
Impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	García Suárez, Alfonso			
Profesorado	García Suárez, Alfonso			
Correo-e	algas46@gmail.com			
Web	http://www.cepovisa.net			
Descripción
general				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer e identificar a estrutura e funcións do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.
A53	Coñecemento relevante e capacidade para aplicar Ciencias básicas e da vida.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecemento relevante, e capacidade para aplicar ciencias básicas e da vida	A53
Coñecer e identificar a estrutura e funcións do corpo humano. Comprender as bases moleculares do funcionamento de células e tecidos	A1

Contidos

Tema	
1.- Introducción a bioquímica	Definicións, obxectivos, relación con outras ciencias, enfoque bioquímico e molecular da saúde e a enfermidade
2.- Composición química do corpo humano	Bioelementos e biomoléculas. Tipos de enlace nas biomoléculas. Forzas intermoleculares
3.- A auga.	Estructura e propiedades. Distribución da auga no organismo. Balanzo hídrico
4.- Disolucións acuosas	Compoñentes. Criterios de clasificación. Formas de expresar a concentración. Acidez e basicidade e a súa medida: escala de pH. Disolucións amortiguadoras e a súa importancia. Trastornos do equilibrio ácido-base: acidose e alcalose. Osmose e presión osmótica. Difusión e diálise. Disolucións de sales. Balance hidroelectrico
5.- Glúcidos.	Propiedades xerais. Estereoisomería. Clasificación. Derivados dos monosacáridos. Enlace glicosídico. Oligosacáridos e polisacáridos de interese biolóxico. Importancia da determinación de glúcidos en bioquímica clínica: diabetes, galactosemia, fructosuria esencial, intolerancia á lactosa
6.- Lípidos	Diversos criterios de clasificación. Lípidos relacionados con ácidos graxos: Acilglicéridos e eicosanoides. Lípidos de membrana: fosfolípidos e esfingolípidos. Lípidos isoprenoides. Esteroides.
7.- Proteínas.	Aminoácidos e a súa clasificación. Enlace peptídico. Peptidos e proteínas. Clasificación de proteínas. Proteínas plasmáticas.
8.- Enzimas.	Concepto. Enerxía de activación. Características da acción enzimática. Cofactores e coenzimas. Clasificación cinética enzimática. Modulación da actividade enzimática
9.- Vitaminas	Concepto e clasificación. Enfermidades carenciales.
10.- Ácidos nucleicos	Estructura e funcións de ADN e ARN. Replicación, transcripción e tradución. Biosíntese de proteínas. Código xenético.
11.- Membranas biolóxicas.	Modelos. Diferentes tipos de transporte.
12.- Metabolismo.	Introducción. Funcións do metabolismo. Metabolismo enerxético e metabolismo intermediario. Vías catabólicas comúns: ciclo de Krebs. Fosforilación oxidativa.

13. Metabolismo humano. Procesos de dixestión e Secrecións do tubo dixestivo e glándulas anexas, e a súa regulación. absorción.

14.- Metabolismo de glicidos.	Glicolise e gliconeoxenese. Via das pentosas fosfato. Glicoxenoxenese e glicoxenolise. Patoloxías relacionadas co metabolismo dos glucidos.
15.- Metabolismo de lípidos.	Utilización enerxética das graxas A beta oxidación. Biosíntese e utilización de corpos cetónicos. Transporte e metabolismo do colesterol
16. Metabolismo de sustancias nitrogenadas.	Degradación de proteínas. reacciones de transaminación e desaminación. Eliminación do N amínico. Ciclo da urea. Utilización do esqueleto carbonado. Breve descripción do metabolismo de bases puricas e pirimidínicas. Metabolismo do grupo hemo e patoloxías asociadas.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	32	64	96
Seminarios	10	15	25
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	5	10	15
Actividades introductorias	2	0	2
Tutoría en grupo	3	0	3
Probas de tipo test	2	0	2
Probas de resposta curta	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Outras	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e directrices para a resolución de exercicios, e realización de traballos ou proxectos a desenvolver polo estudante
Seminarios	Actividade enfocada a traballos sobre temas específicos, que permiten complementar ou afondar os contidos da materia
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Formulación de exercicios relacionados coa materia, debendo desenvolver o alumno as solucións adecuadas exercitando rutinas, aplicando fórmulas ou algoritmos. Utilízase como complemento á lección maxistral.
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Tutoría en grupo	Reunións de carácter periódico con grupos reducidos de alumnos co obxecto de poder controlar o progreso na comprensión da materia por parte do alumnado, a través de cuestións suscitadas por eles ou ben inducidas polo profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Tutoría en grupo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Probas de tipo test	1.- Probas de tipo test Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	40
Probas de resposta curta	2.-Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Inclúen preguntas abertas sobre un tema.Os alumnos deben desenvolver, relacionar e organizaros coñecementos que teñen sobre a materia, nunha resposta extensa.	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas ou exercicios nun tempo determinado	15
Outras	Asistencia, participación en clase, iniciativa	15

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información

Macarullá -Goñi, **Bioquímica Humana**,

Lozano e outros, **BIOQUIMICA PARA CIENCIAS DE LA SALUD**, 3ª,

Noriega-Borge, **Enfermería, principios de bioquímica**,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105

Farmacoloxía e dietética/V53G140V01203

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V53G140V01101

Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Enfermería comunitaria I				
Asignatura	Enfermería comunitaria I			
Código	V53G140V01104			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS	Selección	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	1	1c
Lengua	Galego			
Impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Irisarri Castro, María Luisa			
Profesorado	Irisarri Castro, María Luisa			
Correo-e	misu.iris@hotmail.com			
Web				
Descripción general				

Competencias de titulación	
Código	
A5	Coñecer e valorar as necesidades nutricionais das persoas sas e con problemas de saúde ao longo do ciclo vital, para promover e reforzar pautas de conduta alimentaria saudable.
A20	Capacidade para describir os fundamentos do nivel primario de saúde e as actividades que se desenvolven para proporcionar un coidado integral de enfermaría ao individuo, á familia e á comunidade.
A22	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
A23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do ámbito, para atender ás persoas en situacións de saúde ou enfermidade como integrantes dunha comunidade.
A24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde dos individuos e grupos.
A25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
A26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos de poboación, identificando as posibles causas dos problemas de saúde.

Competencias de materia	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
A5 Dirigir, evaluar y prestar los cuidados integrales de enfermería al individuo, a la familia y a la comunidad.	A5
A20 Capacidad para describir los fundamentos del nivel primario de salud y las actividades a desarrollar para proporcionar un cuidado integral de enfermería al individuo, la familia y la comunidad.	A20
A22 Promover la participación de las personas, familia y grupos en su proceso de salud-enfermedad	A22
A23 Identificar los factores relacionados con la salud y los problemas del entorno, para atender a las personas en situaciones de salud y enfermedad como integrantes de una comunidad.	A23
A24 Identificar y analizar la influencia de factores internos y externos en el nivel de salud de individuos y grupos.	A24
A25 Aplicar los métodos y procedimientos necesarios en su ámbito para identificar los problemas de salud más relevantes en una comunidad	A25
A26 Analizar los datos estadísticos referidos a estudios de la población, identificando las posibles causas de los problemas de salud.	A26

Contidos	
Tema	
1.- Salud y Enfermedad	Concepto ecológico. Determinantes de salud. Niveles de prevención. Salud comunitaria. Enfermería y salud pública.
2.- Demografía sanitaria	Concepto y evolución. Composición y dinámica de la población. Estudio de los factores demográficos: mortalidad, natalidad, fecundidad, migraciones y factores sociales. Estudio del desarrollo de las poblaciones y sus repercusiones en la salud.
3.- Salud ambiental y ecológica	Principios básicos de saneamiento y estudio detallado de las técnicas básicas de saneamiento (agua, excretas, control de alimentos, contaminantes ambientales ...). Tratamiento de residuos y plagas.

4.- Microbioloxía	Concepto. Estudio de los principais microorganismos (bacterias, virus, parásitos y hongos)
5.- Epidemioloxía	Concepto y evolución histórica. Método epidemiolóxico. Teoría de la causalidad. Modelos causales. Medidas de frecuencia. Medidas de riesgo. Epidemioloxía descriptiva y analítica. Epidemioloxía experimental. Vigilancia epidemiolóxica.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	51	51	102
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	8	18
Estudo de casos/análises de situacións	13	13	26
Actividades introdutorias	1	0	1
Probas de tipo test	1	0	1
Probas de resposta curta	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Mediante calendario expuesto al inicio de curso se indicará horario de tutorías. Mediante correo electrónico, chamada telefónica o solicitude personal se atenderá al alumno en sus necesidades pedagógicas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Mediante calendario expuesto al inicio de curso se indicará horario de tutorías. Mediante correo electrónico, chamada telefónica o solicitude personal se atenderá al alumno en sus necesidades pedagógicas.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Probas de tipo test	Ejercicio en que el alumno elige la resposta/s correcta/s entre varios temas	40
Probas de resposta curta	El alumno responderá de forma breve a cuestións planteadas por el profesor en un tempo determinado.	40
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividad en la que se formulan problemas y/o exercicios relacionados con la materia. El alumno debe desenvolver de forma autónoma el análisis y resolución de los problemas y/o exercicios.	20

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información

Enrique Ramos Calero, **Enfermería Comunitaria: Métodos y técnicas**,
L. Mazarrasa Alvear, **Salud Pública y Enfermería Comunitaria**,
Piedrola y otros, **Medicina Preventiva y Salud Pública**,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Enfermería comunitaria II/V53G140V01206

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Estatística: Estatística/V53G140V01106

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fisioloxía: Fisioloxía				
Asignatura	Fisioloxía:
Fisioloxía			
Código	V53G140V01105			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS
9	Selección
FB	Curso
1	Cuatrimestre
2c
Lingua
Impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Pesqueira Santiago, Daniel			
Profesorado	Antón Badiola, Jesús María
Pesqueira Santiago, Daniel			
Correo-e	Dpequeira@terra.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición
xeral	(*)Se trata de aprender los principios físico-químicos que regulan el estado de la salud, de modo que el alumno pueda comprender los procesos fisiopatológicos que determinan alteraciones de la misma, las formas de enfermar, y las enfermedades.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer e identificar a estrutura e funcións do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.
A28	Coñecer as alteracións da saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
A29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
A53	Coñecemento relevante e capacidade para aplicar Ciencias básicas e da vida.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer e identificar a estrutura e funcións do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e dos tecidos.	A1
Coñecemento relevante e capacidade para aplicar Ciencias básicas e da vida.	A53
Coñecer as alteracións de saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.	A28
Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.	A29

Contidos

Tema	
1 Fisioloxía xeral	Introdución. Concepto. Homeostase. Mecanismos homeostáticos dos principais sistemas funcionais.
2 Neurofisioloxía	Fisioloxía muscular: unidade motora. Tipos de contracción. Fisioloxía do sistema nervioso. O impulso nervioso. Neurotransmisores. Condución do impulso nervioso: potencial de membrana en repouso, potencial local e potencial de acción. Fisioloxía dos órganos dos sentidos xerais e especiais. Fisioloxía da corteza cerebral. Aprendizaxe e memoria. O sono e a vigilia. O electroencefalograma. Vías nerviosas motoras e sensitivas. Os reflexos.
3 Fisioloxía do sangue	Composición do sangue. O plasma. Hematopoesa prenatal e posnatal. A medula ósea e o sangue periférico. Hematócrito e velocidade de sedimentación globular. Principais valores analíticos dunha análise sanguínea. Células do sangue e as súas funcións. Hemostase e coagulación. Tipos de sangue. Sistemas AB0 e RH. Transfusión. Defensa e inmunidade: Principais órganos e funcións. Fisioloxía da resposta defensiva: a inflamación. Respostas inmunes e autoinmunes. Inmunidade específica e inespecífica.
4 Fisioloxía vascular	Funcionamento do corazón. Subministración sanguínea ao músculo cardíaco. Ciclo cardíaco. Sistema de condución. Electrocardiograma. Hemodinámica vascular. Arterias, veas e capilares. Circulación linfática. Circulación sistémica e pulmonar.
5 Fisioloxía respiratoria	Mecánica da respiración. Intercambio de gases. Regulación da respiración. Tipos de respiración. Espirometría.

6 Fisioloxía dixestiva

Principios xerais. Motilidade intestinal: conceptos de peristaltismo e ton: tipos funcionais de movementos no tubo dixestivo. Control nervioso da función gastrointestinal. Sistema nervioso entérico. Fluxo sanguíneo gastrointestinal. Circulación espláncnica. A dixestión: encimas e dixestión química. Dixestión e absorción dos principios inmediatos. Función do aparato dixestivo. Secrecións salivares, esofáxica e gástrica. O páncreas, o fígado e a vesícula biliar: as súas secrecións. Secreción intestinal. Nutrición e metabolismo enerxético. Metabolismo dos principios inmediatos. Vitaminas e minerais.

7 Fisioloxía renal

Función do ril. O nefrón. Filtración glomerular e mecanismo de formación dos ouriños: secreción e reabsorción tubular. Control do volume de ouriños. Técnica do clarexamento da función renal. Pelve renal, uréteres, vexiga e uretra: a micción. Control neurolóxico da micción.

8 Fisioloxía endócrina

Mecanismo de acción hormonal. Clasificación química e funcional das hormonas. Regulación da secreción hormonal. Sistema hipotálamo-hipofisario: hipotálamo, talo hipofisario, adenohipófise e neurohipófise. Hormonas hipotálamo-hipofisarias: funcións e regulación. ADH e oxitocina. Funcións fisiolóxicas. Hormonas tiroides e calcitonina. Hormonas paratiroides: regulación do calcio e fosfato no organismo. Relación coa calcitonina. Hormonas pancreáticas e regulación da glicemia. Hormonas adrenais: corticais (o cortisol, a aldosterona e os esteroides sexuais) e medulares (catecolaminas). O estrés. Catecolaminas e sistema nervioso vexetativo. As hormonas sexuais masculinas e femininas: O ciclo ovárico. Menarquía. Ciclo menstrual, e menopausa. A placenta. A melatonina. O sistema APUD. As prostaglandinas.

9 Fisioloxía do aparato reprodutor

Aparato reprodutor masculino. Os testículos. Glándulas sexuais accesorias. Hormonas masculinas. Aparato reprodutor feminino. Funcións da vaxina, o útero, o ovario e as trompas uterinas. Glándulas sexuais accesorias. Glándulas de Bartholino. Hormonas sexuais femininas e ciclo menstrual. As mamas. Embarazo. Placenta. Lactación.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	2	0	2
Sesión maxistral	75	90	165
Traballos de aula	8	16	24
Presentacións/exposicións	1	9	10
Titoría en grupo	3	9	12
Estudo de casos/análises de situacións	2	0	2
Probas de tipo test	9	0	9
Traballos e proxectos	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Traballos de aula	Mediante calendario de titorías exposto na aula ao principio de curso, mediante correo electrónico ou petición persoal, o alumno reunirse co profesor para solucionar as dificultades de aprendizaxe, apoio pedagóxico, orientación etc.
Presentacións/exposicións	Mediante calendario de titorías exposto na aula ao principio de curso, mediante correo electrónico ou petición persoal, o alumno reunirse co profesor para solucionar as dificultades de aprendizaxe, apoio pedagóxico, orientación etc.
Titoría en grupo	Mediante calendario de titorías exposto na aula ao principio de curso, mediante correo electrónico ou petición persoal, o alumno reunirse co profesor para solucionar as dificultades de aprendizaxe, apoio pedagóxico, orientación etc.

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.	10
Probas de tipo test	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	90

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información

Tortora Grabovsky, **Principios de anatomía y fisiología**, 9ª edición,
 PEDRO GABRIEL MARTIN VILLAMOR, JOSÉ MARÍA SOTO ESTEBAN, **ENFERMERÍA . ANATOMO-FISIOLOGÍA (TOMOS I Y II)**. **SERIE DE MANUALES DE ENFERMERÍA**,
 GUYTON, **TRATADO DE FISIOLOGÍA MÉDICA**, 11ª,
 GARY A. THIBODEAU, KEVIN T. PATTON, **ANATOMÍA Y FISIOLOGÍA**, 6ª edición,
 EDITORIAL MASSON, **ANATOMÍA - FISIOLOGÍA (I Y II)**,
 EDITORIAL MASSON, **ANATOMÍA - FISIOLOGÍA (I Y II)**,
 HALL, JOHN E, **COMPENDIO DE FISIOLOGÍA MÉDICA**,
 B. Escuredo, **Estructura y Función del Cuerpo Humano**, 2ª edición.,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Bioquímica: Bioquímica/V53G140V01103
 Fundamentos de enfermería/V53G140V01107
 Enfermería clínica I/V53G140V01204
 Enfermería clínica II/V53G140V01205
 Farmacología e dietética/V53G140V01203
 Introducción á enfermería clínica/V53G140V01201
 Prácticas clínicas I/V53G140V01208

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V53G140V01101
 Fisiología: Fisiología/V53G140V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Estatística				
Asignatura	Estatística:
Estatística			
Código	V53G140V01106			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS
6	Selección
FB	Curso
1	Cuatrimestre
2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Inglés			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Magdalena López, Pilar			
Profesorado	Magdalena López, Pilar			
Correo-e	pmagdalena@povisa.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descripción general	Bioestatística e Tecnoloxías da Información e Comunicación			

Competencias de titulación

Código	
A8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos cuidados de saúde.
A26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos de poboación, identificando as posibles causas dos problemas de saúde.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer e aplicar o método científico e integrar os conceptos de variabilidade e probabilidade na investigación, na valoración crítica da información e na práctica diaria da enfermaría.	A8
Capacidade de facer valer os xuízos clínicos para asegurar que se acadan os estándares de calidade e que a práctica está baseada na evidencia.	A8
A26
Coñecemento relevante e capacidade para aplicar principios de investigación e información.	A26
Capacidade para informar, rexistrar, documentar e derivar cuidados utilizando tecnoloxías axeitadas.	A8
Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.	A26

Contidos

Tema	
Estatística descritiva.	Estatística e método científico en Ciencias da saúde. Poboacións, mostras e variables. Estatísticos e estudos descritivos.
Inferencia estatística.	Probabilidade. Probas diagnósticas. Inferencia de parámetros. Contrastes de hipótese. Probas de normalidade. Intervalos de confianza. Estudos de probabilidade.
Introdución á análise multivariante. Estratexias de análise.	Introdución ás técnicas de análise multivariante. Prácticas de elaboración e valoración de estratexias de análise de datos con métodos estatísticos.
Redes de computación.	Internet e tecnoloxías asociadas. Servizos e ferramentas dispoñibles na internet.
Tecnoloxías para o tratamento da información.	Ferramentas informáticas de maior difusión. Solucións das aplicacións baseadas en web. Organización de datos, realización de cálculos, gráficos e elaboración de presentacións. Elaborar, publicar e compartir documentos mediante ferramentas en liña dispoñibles na internet.
Tecnoloxías da información e da comunicación en ciencias da saúde.	Fundamentos das tecnoloxías da información e da comunicación. Elementos característicos da sanidade electrónica (e-saúde). Diferentes tecnoloxías, servizos e ferramentas existentes no ámbito sanitario.
Seguridade e privacidade da información en ciencias da saúde.	Manexo dos datos clínicos. Seguridade e privacidade da información. Importancia da seguridade na Internet.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión maxistral	36	36	72
Estudo de casos/análises de situacións	15	15	30
Prácticas autónomas a través de TIC	6	6	12

Obradoiros	4	3	7
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	5	5
Titoría en grupo	8	8	16
Actividades introdutorias	2	2	4
Probas de resposta curta	2	0	2
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	0	2

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia por o docente.
Estudo de casos/análises de situacións	Aplicación a nivel práctico da teoría dun ámbito de coñecemento nun contexto determinado. Exercicios e problemas prácticos.
Prácticas autónomas a través de TIC	Prácticas guiadas. Obxectivo: adquirir as destrezas, coñecementos, aptitudes e actitudes recollidas nos contidos da materia mediante a interacción cos sistemas e recursos informáticos dispoñibles.
Obradoiros	Realización de actividades prácticas variadas relacionadas cos contidos da materia. Exercicios prácticos a través das TIC. Simulacións a través das TIC. Obxectivo: Utilizar programas e recursos informáticos tanto do ámbito profesional como xenéricos.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Prácticas autónomas. Realización de actividades prácticas variadas relacionadas cos contidos da materia. Exercicios prácticos a través das TIC. Simulacións a través das TIC. Traballo autónomo do alumnado. Obxectivo: adquirir as destrezas, coñecementos, aptitudes e actitudes recollidas nos contidos da materia mediante a interacción cos sistemas e recursos informáticos dispoñibles. Utilizar programas e recursos informáticos tanto do ámbito profesional como xenéricos.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesorar/desenvolver actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas autónomas a través de TIC	1. Tutorías personalizadas, onde el alumno pode acudir de forma individual o en grupo para plantexar las preguntas/dúbdas que se plantexen. 2. Vía correo electrónico 3. Foros de debate
Obradoiros	1. Tutorías personalizadas, onde el alumno pode acudir de forma individual o en grupo para plantexar las preguntas/dúbdas que se plantexen. 2. Vía correo electrónico 3. Foros de debate
Titoría en grupo	1. Tutorías personalizadas, onde el alumno pode acudir de forma individual o en grupo para plantexar las preguntas/dúbdas que se plantexen. 2. Vía correo electrónico 3. Foros de debate
Estudo de casos/análises de situacións	1. Tutorías personalizadas, onde el alumno pode acudir de forma individual o en grupo para plantexar las preguntas/dúbdas que se plantexen. 2. Vía correo electrónico 3. Foros de debate
Pruebas	Descrición
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	

Avaliación

	Descrición	Calificación
Prácticas autónomas a través de TIC	Realizar todas as prácticas guiadas propostas, presentándoas no tempo e forma establecido e estar cualificadas, todas elas, como aptas. Asistir e participar nas actividades presenciais mostrando actitude positiva en todo momento.	30%
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Realizar todas as prácticas autónomas propostas, presentándoas no tempo e forma establecido e estar cualificadas, todas elas, como aptas. Asistir e participar nas actividades presenciais mostrando actitude positiva en todo momento.	20%
Probas de resposta curta	Proba que inclúe preguntas pechadas de resposta alternativa combinadas con preguntas de resposta curta relacionadas cos contidos da materia. O alumnado debe seleccionar unha resposta de entre un número limitado de posibilidades e responder brevemente ás cuestións formuladas.	40%

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Proba que inclúe actividades, problemas ou casos a resolver similares aos formulados nas prácticas propostas durante o curso. O alumnado debe responder á actividade proposta, plasmando de xeito práctico os coñecementos adquiridos da materia. A superación desta proba poderá compensar a cualificación insuficiente da avaliación continua das actividades de carácter práctico.	10%

Otros comentarios sobre la Evaluación

```
<link rel="File-List"
href="file:///C:%5CDOCUME%7E1%5Cinnova02%5CCONFIG%7E1%5CTemp%5Cmshtml%5C01%5Cclip_filelist.xml"
<!--[if gte mso 9]>
<w:worddocument
<w:viewNormal
<w:zoom0
<w:hyphenationzone21
<w:punctuationkerning
<w:validateagainstschemas
<w:saveifxmlinvalidfalse
<w:ignoremixedcontentfalse
<w:alwaysshowplaceholdertextfalse
<w:compatibility
<w:breakwrappedtables
<w:snaptogridincell
<w:wraptextwithpunct
<w:useasianbreakrules
<w:dontgrowautofit
<w:compatibility
<w:browserlevelMicrosoftInternetExplorer4
<w:worddocument
</xml>
<!--[endif]>
<!--[if gte mso 9]>
<!--[endif]>
</style>
/* Style Definitions */
table.MsoNormalTable
{mso-style-name:"Tabla normal";
mso-tstyle-rowband-size:0;
mso-tstyle-colband-size:0;
mso-style-noshow:yes;
mso-style-parent:"";
mso-padding-alt:0cm 5.4pt 0cm 5.4pt;
mso-para-margin:0cm;
mso-para-margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:10.0pt;
font-family:"Times New Roman";
mso-ansi-language:#0400;
mso-fareast-language:#0400;
mso-bidi-language:#0400;}
</style>
<table border="0" cellpadding="0" cellspacing="1" width="600">
|  |
| --- |
| Segunda convocatoria. Probas. Probas de resposta curta. Proba que inclúe preguntas pechadas de resposta alternativa combinadas con preguntas de resposta curta relacionadas cos contidos da materia. O alumnado debe seleccionar unha resposta de entre un número limitado de posibilidades e responder brevemente ás cuestións formuladas. Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas. Proba que inclúe actividades, problemas ou casos a resolver similares aos formulados nas prácticas propostas durante o curso. O alumnado debe responder á actividade proposta, plasmando de xeito práctico os coñecementos adquiridos da materia. |

```

</tr>
</tbody></table>

Bibliografía. Fontes de información

J. Sentís, H. Pardell, E. Cobo, J. Canela, **Bioestadística**, Ed. Elsevier Masson. 2003,
Gail F. Dawson, MD, MS, Faaep, **Interpretación fácil de la Bioestadística**, Ed. Elsevier Saunders. 2009,
Argimon Pallas, José María y Jiménez Villa, Josep, **Métodos de investigación clínica y epidemiológica**, Elsevier España, S.S. 2004,

Utilizaranse as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información de carácter académico e científico.

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Traballo de Fin de Grao/V53G140V01407

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Prácticas clínicas I/V53G140V01208
Prácticas clínicas II/V53G140V01303
Prácticas clínicas III/V53G140V01306
Prácticas clínicas IV/V53G140V01405
Prácticas clínicas V/V53G140V01406

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fundamentos de enfermaría				
Asignatura	Fundamentos de enfermaría			
Código	V53G140V01107			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	9	OB	1	2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Marcial Pérez, José Ángel			
Profesorado	Abras Suárez, María Concepción
Marcial Pérez, José Ángel			
Correo-e	amarcialperez@yahoo.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición
xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer e identificar a estrutura e funcións do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.
A16	Comprender dende unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermaría, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.
A17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
A18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
A19	Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, á familia e á comunidade.

Competencias de materia	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
A1.- Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os cuidados, dende unha perspectiva histórica, para comprender a evolución dos coidados de enfermaría.	A1
A16 Comprender dende unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermaría, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.	A16
A17.- Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar, a calidade e seguridade das persoas atendidas.	A17
A18 Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría	A18
A19 Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, á familia e á comunidade.	A19

Contidos	
Tema	
Introdución da materia	Descrición de contidos, relevancia da materia.
Modulo I: Culturas e cuidados, desenvolvemento a través do tempo	Evolución da especie, Antigüidade, Mundo Clásico, Idade Media, Mundo Moderno, Mundo Contemporáneo.
A Enfermaría en España e o seu desenvolvemento.
Concepto actual da actuación en enfermaría.
Módulo II: A ciencia como base da profesión.	Concepto de ciencia, método científico, leis, teorías e modelos. Teorías: dos sistemas, das necesidades humanas, da comunicación e da adaptación. Bases conceptuais da profesión: modelos dos coidados: Nigthingale, de interrelación, de suplencia ou axuda e de autocoidado.
Módulo III: A ciencia aplicada aos cuidados: o P.A.E.	A comunicación no P.A.E., observación, recollida de datos, valoración, diagnose, planificación e avaliación. Estrutura hospitalaria.

Módulo IV: Coidados básicos en Enfermería.	Relacións interpersoais nos coidados. Ingreso do paciente na área hospitalaria; ambiente terapéutico. Medidas preventivas ante as infeccións. Coidados en relación coa hixiene, a comodidade e o repouso. Necesidades de oxixenación, respiración, nutrición e eliminación, de termorregulación e actividade, de seguridade e necesidades psicosociais. Recollida de mostras para diferentes probas diagnósticas. Administración de medicación. Coñecemento e coidado dos diferentes tipos de feridas. Resolución dos problemas de saúde.
Modulo V: Organización y gestión hospitalaria.	Estructura hospitalaria.
Estructura física y funcional de la unidad asistencial.
Principales procedimientos según las patologías. Signos y síntomas.
Cuidados en la eliminación.
Carro de curas.
Constantes vitales.
Medicamentos : vía de administración.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	1	1	2
Sesión maxistral	64	64	128
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	14	24
Titoría en grupo	10	14	24
Traballos de aula	14	14	28
Seminarios	10	5	15
Probas de tipo test	1	0	1
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1
Estudo de casos/análise de situacións	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminarios	O primeiro día de clase expoñerase o calendario de titorías semanais, mediante cita telefónica, solicitude vía correo electrónico, ou solicitude persoal, atenderase ao estudante para orientalo nas súas dificultades académicas.
Titoría en grupo	O primeiro día de clase expoñerase o calendario de titorías semanais, mediante cita telefónica, solicitude vía correo electrónico, ou solicitude persoal, atenderase ao estudante para orientalo nas súas dificultades académicas.

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Seminarios	Valorarase a participación activa, a asistencia, e cumprimento de instrucións.	20%
Probas de tipo test	Probas obxectivas cun máximo de 50 preguntas con elección de resposta. Réstanse negativas.	20%

Probas de resposta curta	Dar resposta breve a preguntas que fan referencia a contidos fundamentais da materia, cun máximo de 20 preguntas.	20%
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O estudante desenvolverá un tema concreto no que debe relacionar conceptos amplos.	20%
Estudo de casos/análise de situacións	Mediante a presentación dun caso o alumno deberá aplicar os coñecementos adquiridos na materia.	20%

Otros comentarios sobre la Evaluación

<p><meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset="utf-8"""<meta name="ProgId" content="Word.Document"<meta name="Generator" content="Microsoft Word 11"<meta name="Originator" content="Microsoft Word 11"<link rel="File-List" href="file:///C:%5CDOCUME%7E1%5Cinnova02%5CCONFIG%7E1%5CTemp%5Cmshtml1%5C01%5Cclip_filelist.xml"<!--[if gte mso 9]<xml<w:worddocument<w:view<w:view<w:zoom<w:zoom<w:hyphenationzone<w:hyphenationzone<w:punctuationkerning<w:validateagainstschemas<w:saveifxmlinvalid<false<w:saveifxmlinvalid<w:ignoremixedcontent<false<w:ignoremixedcontent<w:alwaysshowplaceholder<false<w:alwaysshowplaceholder<w:compatibility<w:breakwrappedtables<w:snaptogridincell<w:wraptextwithpunct<w:useasianbreakrules<w:dontgrowautofit<w:compatibility<w:browserlevel<MicrosoftInternetExplorer4<w:browserlevel<w:worddocument</xml<!--[endif]--<!--[if gte mso 9]<xml<

</xml<!--[endif]--<style<

<!--[if gte mso 10]<

<style<

/* Style Definitions */

table.MsoNormalTable

{mso-style-name:"Tabla normal";

mso-tstyle-rowband-size:0;

mso-tstyle-colband-size:0;

mso-style-noshow:yes;

mso-style-parent:"";

mso-padding-alt:0cm 5.4pt 0cm 5.4pt;

mso-para-margin:0cm;

mso-para-margin-bottom:.0001pt;

mso-pagination:widow-orphan;

font-size:10.0pt;

font-family:"Times New Roman";

mso-ansi-language:#0400;

mso-fareast-language:#0400;

mso-bidi-language:#0400;}

</style<

<!--[endif]--<É imprescindible que o estudante acade un mínimo de 3 puntos en cada unha das diferentes probas para realizar a media. </p>

Bibliografía. Fontes de información

Donahue, **Historia de la Enfermería**, Doyma,

Kozier, **Enfermería Fundamental**, Interamericana,

Carpenito, **Diagnóstico de Enfermería**, Interamericana,

Rol de Enfermería,
Enfermería Clínica,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Introducción á enfermaría clínica/V53G140V01201

Prácticas clínicas I/V53G140V01208

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V53G140V01101

Psicoloxía: Psicoloxía/V53G140V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Idioma moderno: Inglés técnico				
Asignatura	Idioma moderno:
Inglés técnico			
Código	V53G140V01108			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS
6	Seleccione
FB	Curso
1	Cuatrimestre
2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego
Inglés			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Silva Rodríguez, Amalia			
Profesorado	Silva Rodríguez, Amalia			
Correo-e	amaliasilvarodriguez@yahoo.com			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descripción general				

Competencias de titulación

Código	
A8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
A9	Coñecer os procesos fisiopatolóxicos e as súas manifestacións e os factores de risco que determinan os estados de saúde e enfermidade nas diferentes etapas do ciclo vital.
A12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
A16	Comprender dende unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermaría, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.
A18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
A24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde dos individuos e grupos.
A25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
A28	Coñecer as alteracións da saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecemento relevante e capacidade para aplicar resolución de problemas e toma de decisións.	A9
A12
A18
Capacidade para cuestionar, avaliar, interpretar e sintetizar criticamente a información e fontes de datos que faciliten a elección dun paciente.	A8
A12
A28
Coñecemento relevante e capacidade para aplicar principios de investigación e información.	A16
A24
A25

Contidos

Tema	
Tema 1 Taking a history	Asking basic questions
Tema2 Examining a patient	Asking about systems and symptoms
Tema3 Multidisciplinary team	Nurses hierarchy
Tema 4 The ward	Nurses materials
Tema 5 The hospital	Asking about professionals and departments
Tema 6 Nutritional Needs	Diets and patients conditions
Tema 7 Hygiene Needs	Prevent pressure sores or bedsores
Tema 8 Making a diagnosis	Discussing and explaining a diagnosis
Tema 9 Infection control	Pathology form
Tema 10 Preparing the patient for surgery	Theatre check list
Tema 11 Medication	Types of medicine
Tema 12 Treatment	Physiotherapy
Tema 13 Nursing specialities	Working abroad

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Seminarios	26	0	26
Tutoría en grupo	8	0	8
Traballos tutelados	0	76	76
Sesión maxistral	38	0	38
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	0	2

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminarios	Clases prácticas onde se farán exercicios prácticos do exposto na clase maxistral
Tutoría en grupo	Resolución de problemas en grupos pequenos. Exposición de temas.
Traballos tutelados	Traducións de textos específicos
Sesión maxistral	Explicación das estruturas gramaticais, vocabulario específico e características dos textos publicados.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Traducións semanais ou quincenais de textos, documentos e publicacións específicas. Serán corrixidos individualmente.
Pruebas	Descrición
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Seminarios	A participación nas clases prácticas e seminarios	10%
Traballos tutelados	As traducións semanais ou quincenais	20%
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	O exame	70%

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información	
Tony Grice, Nursing , Oxford University Press 2007,	
Citores &&& Pellegrinelli, Healthy English , Elsevier Masson, 2009,	
Glendinning &&& Hölstrom, English in Medicine , Cambridge University Press, 2002,	

Journals on-line:

BMC Nursing

The Internet Journal of Advanced Nursing Practice

Online Journal of Issues in Nursing

Topics in Advanced Practice Nursing

<http://agencyinfo.net/iv/medical/health-glossary.htm>

<http://medterms.com/script/main/hp.asp>

Recomendacións